

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

ĐÀM THU CHUNG

**MỘT SỐ BIỆN PHÁP SƯ PHẠM
GIÚP ĐỠ HỌC SINH YẾU KÉM Ở VÙNG NÚI
TỈNH CAO BẰNG TRONG DẠY HỌC TOÁN
LỚP 10 TRUNG HỌC PHỔ THÔNG**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2012

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

ĐÀM THU CHUNG

**MỘT SỐ BIỆN PHÁP SƯ PHẠM
GIÚP ĐỠ HỌC SINH YẾU KÉM Ở VÙNG NÚI
TỈNH CAO BẰNG TRONG DẠY HỌC TOÁN
LỚP 10 TRUNG HỌC PHỔ THÔNG**

Chuyên ngành: Lý luận và PPDH bộ môn Toán

Mã số: 60.14.01.11

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC: PGS.TS TRỊNH THANH HẢI

THÁI NGUYÊN - 2012

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi, các kết quả nghiên cứu là trung thực và chưa được công bố trong bất kỳ công trình nào khác.

Tác giả luận văn

Đàm Thu Chung

LỜI CẢM ƠN

Em xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến PGS.TS Trịnh Thanh Hải, người thầy đã tận tình hướng dẫn em trong suốt quá trình làm luận văn.

Em cũng xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến TS. Trần Trung đã tận tình giúp đỡ em trong quá trình hoàn thành luận văn.

Em xin trân trọng cảm ơn Ban giám hiệu, Khoa Toán, Khoa Sau Đại học, Phòng Đào tạo trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên đã tạo mọi điều kiện thuận lợi cho em trong suốt quá trình học tập và làm luận văn.

Em xin chân thành cảm ơn Ban giám hiệu, các thầy, các cô ở tổ tự nhiên, các em HS khối 10 trường THPT Bé Văn Đàn - Cao bằng đã giúp đỡ, tạo mọi điều kiện thuận lợi cho em trong suốt quá trình học tập.

Dù đã rất cố gắng, song Luận văn cũng không tránh khỏi những khiếm khuyết, tác giả mong nhận được sự góp ý của các thầy cô giáo và các bạn.

Tác giả luận văn

Đàm Thu Chung

MỤC LỤC

Trang

Trang bìa phụ	
Lời cảm ơn	
Lời cam đoan	
Mục lục	i
Danh mục các từ viết tắt.....	ii
Danh mục các bảng	iii
Danh mục các hình	iv
MỞ ĐẦU.....	1
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN.....	5
1.1 Dạy học phân hóa	5
1.1.1 Nguyên tắc tính vừa sức trong dạy học.....	5
1.1.2 Dạy học phân hóa nội tại.....	7
1.1.3 Phân bậc hoạt động trong dạy học phân hóa	11
1.2 Dạy học phân hóa với đối tượng HSYK	13
1.2.1 Một số đặc điểm của HSYK vùng núi	13
1.2.2 Một số nguyên nhân dẫn đến tình trạng yếu kém Toán trong học tập môn Toán của HS vùng núi	14
1.2.3 Tổ chức dạy học phân hóa với HSYK Toán	19
1.3 Thực trạng giúp đỡ HSYK trong dạy học môn Toán lớp 10 ở các trường THPT vùng núi tỉnh Cao Bằng.....	22
1.3.1 Thực trạng HSYK Toán lớp 10 ở tỉnh Cao Bằng.....	22
1.3.2 Thực trạng hoạt động giúp đỡ HSYK trong dạy học môn Toán lớp 10 ở trường THPT tỉnh Cao Bằng	24
1.4 Kết luận chương 1	25

Chương 2. MỘT SỐ BIỆN PHÁP SỰ PHẠM GIÚP ĐỠ HỌC SINH YẾU KÉM Ở VÙNG NÚI TỈNH CAO BẰNG TRONG DẠY HỌC TOÁN 10 TRUNG HỌC PHỔ THÔNG	26
2.1 Khái quát về chương trình môn Toán lớp 10 THPT	26
2.2 Căn cứ để xây dựng những biện pháp sự phạm giúp đỡ HSYK ở vùng núi tỉnh Cao Bằng trong dạy học Toán 10 THPT	28
2.2.1. Căn cứ vào mục tiêu và nội dung dạy học Toán 10 (Cơ bản).....	28
2.2.2. Căn cứ vào đối tượng dạy học	29
2.2.3. Căn cứ vào định hướng đổi mới PPDH.....	30
2.3. Yêu cầu sự phạm đối với việc giúp đỡ HS yếu, kém ở vùng núi tỉnh Cao Bằng trong dạy học Toán lớp 10 THPT	30
2.3.1. Đối với GV.....	30
2.3.2. Đối với HS	31
2.3.3. Đối với các lực lượng tham gia hoạt động giáo dục.....	32
2.4. Một số biện pháp sự phạm giúp đỡ HSYK ở vùng núi tỉnh Cao Bằng trong dạy học Toán 10 THPT	32
2.4.1. Biện pháp 1: Phối hợp giữa dạy học phân hóa với dạy học hợp tác theo nhóm.....	32
2.4.2. Biện pháp 2: Chú trọng khâu gợi động cơ, hứng thú nhận thức trong tổ chức hoạt động toán học cho HSYK	38
2.4.3. Biện pháp 3: Quan tâm củng cố kiến thức cốt lõi, trang bị tri thức phương pháp, xác định các quy tắc thuật giải, tựa thuật giải cho HSYK trong giải toán	48
2.4.4. Biện pháp 4: Tăng cường sử dụng các yếu tố trực quan và hoạt động chuyển đổi ngôn ngữ trong dạy học toán	54
2.4.5. Biện pháp 5: Hình thành kỹ năng tự học toán và khai thác hợp lý thời gian học tập cho HSYK	63

2.4.6. Biện pháp 6: Quan tâm phát hiện và sửa chữa những sai lầm thường gặp của HSYK trong giải toán lớp 10.....	68
2.4.7. Biện pháp 7: Xây dựng hệ thống bài tập để nâng cao kỹ năng giải bài tập của HS.	78
2.5. Kết luận chương 2	86
Chương 3. THỰC NGHIỆM SỬ PHẠM	87
3.1. Mục đích TN	87
3.2. Tổ chức TN	87
3.3. Nội dung TN.....	87
3.4. Kết quả TN	92
3.5. Kết luận chương 3	96
KẾT LUẬN.....	97
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	98
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

Viết tắt	Viết đầy đủ
ĐC	Đối chứng
GV	Giáo viên
HS	Học sinh
THPT	Trung học phổ thông
TN	Thực nghiệm
HSYK	Học sinh yếu kém
SGK	Sách giáo khoa
Nxb	Nhà xuất bản
PPDH	Phương pháp dạy học

DANH MỤC CÁC BẢNG

	<i>Trang</i>
Bảng 1.1: Kết quả thi đầu vào hai môn Văn, Toán năm học 2010 - 2011	22
Bảng 1.2: Kết quả thi đầu vào hai môn Văn, Toán năm học 2011 - 2012	22
Bảng 1.3: Kết quả thi đầu vào hai môn Văn, Toán năm học 2012 - 2013	23
Bảng 3.1: Bảng phân bố tần số về điểm số của bài kiểm tra 15 phút của hai lớp 10A3 và 10A4.	93
Bảng 3.2: Tỷ lệ phần trăm về điểm số của bài kiểm tra 15 phút của hai lớp 10A3 và 10A4.	93
Bảng 3.3: Bảng phân bố tần số về điểm số của bài kiểm tra 45 phút của hai lớp 10A3 và 10A4.	94
Bảng 3.4: Tỷ lệ phần trăm về điểm số của bài kiểm tra 45 phút của hai lớp 10A3 và 10A4.	95

DANH MỤC CÁC HÌNH

	<i>Trang</i>
Hình 3.1: Biểu đồ tỷ lệ phần trăm về điểm số của bài kiểm tra 15 phút của hai lớp 10A3 và 10A4	94
Hình 3.2: Biểu đồ tỷ lệ phần trăm về điểm số của bài kiểm tra 45 phút của hai lớp 10A3 và 10A4	95